

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 9 czerwca 2022 r.
(OR. en)

10074/22

LIMITE

POLCOM 56
COEST 445
CODEC 886

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0188(COD)

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	9 czerwca 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 288 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do mołdawskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 288 final.

Załącznik: COM(2022) 288 final

Bruksela, dnia 9.6.2022 r.
COM(2022) 288 final

2022/0188 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do moldawskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

Niczym niesprowokowana i nieuzasadniona agresja zbrojna Rosji wobec Ukrainy, trwająca od 24 lutego 2022 r., wywiera głęboki negatywny wpływ na zdolność Republiki Mołdawii („Mołdawii”) do wymiany handlowej z resztą świata. Wynika to głównie z faktu, że w obszarze eksportu Mołdawia zależna była od tranzytu przez terytorium Ukrainy i od ukraińskiej infrastruktury, które obecnie są w dużej mierze niedostępne. W tej trudnej sytuacji Mołdawia zwróciła się do Unii o ułatwienie w jak największym możliwym stopniu warunków umożliwiających temu państwu przekierowanie części swojej wymiany handlowej z resztą świata do UE, tak aby jeszcze bardziej pogłębić swoje stosunki handlowe z UE i wspierać swoją gospodarkę. W tym celu konieczna jest większa liberalizacja rynku, w szczególności w odniesieniu do produktów rolnych objętych rocznymi bezcłowymi kontyngentami taryfowymi na podstawie załącznika XV-A do układu o stowarzyszeniu między UE a Republiką Mołdawii (zwanego dalej „układem o stowarzyszeniu”)¹ ustanawiającego pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu („DCFTA”).

W związku z tym Komisja przedstawia wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady wprowadzającego środki tymczasowej liberalizacji handlu w postaci dodatkowych bezcłowych kontyngentów taryfowych w odniesieniu do niektórych produktów rolnych nadal podlegających kontyngentom taryfowym na okres jednego roku.

Zgodnie z załącznikiem XV-A do układu o stowarzyszeniu kontyngentom taryfowym podlega siedem produktów rolnych z Mołdawii. Produkty te to: pomidory, czosnek, winogrona stołowe, jabłka, wiśnie i czereśnie, śliwki i sok winogronowy. Dwa z tych produktów (śliwki i winogrona stołowe) były wywożone przez Mołdawię w dużych ilościach na rynki państw trzecich, w szczególności do Rosji, Białorusi i Ukrainy. W odniesieniu do tych produktów należy wprowadzić dodatkowe kontyngenty bezcłowe, aby tymczasowo wesprzeć przekierowanie do Unii, w razie potrzeby, wielkości sprzedaży pierwotnie kierowanych na te rynki. W przypadku pozostałych produktów (pomidorów, czosnku, jabłek, wiśni i czereśni oraz soku winogronowego) nowo wprowadzone kontyngenty składałyby się z dodatkowych bezcłowych ilości odpowiadających tym, które przewidziano w układzie o stowarzyszeniu.

Te tymczasowe i wyjątkowe środki będą służyć wspieraniu i ułatwianiu istniejących przepływów handlowych z Mołdawii do Unii, a także wspieraniu mołdawskiej gospodarki. Jest to zgodne z głównymi celami układu o stowarzyszeniu, jakimi są stworzenie warunków dla pogłębionych stosunków gospodarczych i handlowych prowadzących do stopniowej integracji Mołdawii z rynkiem wewnętrznym UE oraz przyczynienie się do wzmocnienia demokracji i do stabilności politycznej, gospodarczej i instytucjonalnej w tym kraju.

¹ Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (Dz.U. L 240 z 30.8.2014, s. 4) podpisano 27 czerwca 2014 r. Układ o stowarzyszeniu, w tym pogłębiona i kompleksowa strefa wolnego handlu (DCFTA), jest tymczasowo stosowany od 1 września 2014 r., zaś w pełni obowiązuje od 1 lipca 2016 r. w następstwie ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie UE.

Środki liberalizacji handlu przewidziane w niniejszym wniosku dotyczącym rozporządzenia są podejmowane z poszanowaniem zobowiązania zawartego w art. 2 układu o stowarzyszeniu, w którym przewidziano, że poszanowanie zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności, a także zwalczanie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, związanych z nią materiałów oraz środków ich przenoszenia stanowią istotne elementy układu o stowarzyszeniu. Ponadto na mocy tego samego artykułu strony zobowiązują się w szczególności do przestrzegania zasad ogólnych dotyczących poszanowania zasady praworządności i dobrych rządów, zwalczania korupcji, działalności przestępczej, zorganizowanej lub innej, w tym działalności o charakterze transnarodowym, oraz terroryzmu, a także poszanowania zasad zrównoważonego rozwoju i skutecznego multilateralizmu. Same środki liberalizacji handlu byłyby uzależnione od przestrzegania tych istotnych elementów i zasad ogólnych.

Co więcej, celem środków liberalizacji handlu, które zawarto w niniejszym wniosku, jest zagwarantowanie, w myśl art. 207 ust. 1 TFUE, aby wspólna polityka handlowa Unii była prowadzona zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii określonych w art. 21 TUE.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Przedmiotowe środki liberalizacji handlu byłyby spójne z wdrażaniem układu o stowarzyszeniu, a w szczególności z tytułem V ustanawiającym DCFTA, który stanowi, że strony stopniowo ustanawiają strefę wolnego handlu w okresie przejściowym trwającym maksymalnie 10 lat od wejścia w życie tego układu (jego art. 143).

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Unia Europejska zdecydowanie potępiła niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną agresję wojskową Rosji wobec Ukrainy i podjęła istotne kroki, aby wesprzeć Mołdawię w tych wyjątkowych okolicznościach, zapewniając m.in. dodatkowe wsparcie humanitarne i dodatkowe wsparcie na granicach, pomoc makrofinansową oraz środki ułatwiające wymianę handlową w obecnej trudnej sytuacji. Proponowane rozporządzenie byłoby zatem zgodne z wynikającym z art. 21 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej zobowiązaniem Unii do zapewnienia spójności między różnymi obszarami jej działań zewnętrznych, a także z art. 207 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który stanowi, że wspólna polityka handlowa prowadzona jest zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną wniosku stanowi art. 207 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. e) TFUE wspólną politykę handlową określono jako wyłączną kompetencję Unii. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

- **Proporcjonalność**

Niniejszy wniosek jest niezbędny do wdrożenia wspólnej polityki handlowej i osiągnięcia celu, jakim jest wspieranie Mołdawii w jej obecnych trudnościach gospodarczych, również w obszarze wymiany handlowej z Unią.

- **Wybór instrumentu**

Niniejszy wniosek opiera się na art. 207 ust. 2 TFUE i wchodzi w zakres wspólnej polityki handlowej Unii.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie dotyczy.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy.

- **Ocena skutków**

Ze względu na sytuację gospodarczą w Mołdawii wymagającą podjęcia natychmiastowych działań ważne jest, aby niniejsze rozporządzenie weszło w życie jak najszybciej. W związku z tym nie przeprowadzono oceny skutków przedmiotowego środka. Postanowienia układu o stowarzyszeniu dotyczące handlu i kwestii związanych z handlem zostały jednak poddane ocenie skutków w kontekście zrównoważonego rozwoju, która została zlecona przez DG ds. Handlu, następnie udostępniona w 2012 r. i uwzględniona w procesie negocjacji w sprawie DCFTA. Ocena ta potwierdziła, że wdrożenie postanowień dotyczących handlu i kwestii związanych z handlem będzie miało pozytywne skutki zarówno dla UE, jak i dla Mołdawii.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Środek nie prowadzi do zwiększenia obciążeń regulacyjnych dla przedsiębiorstw.

- **Prawa podstawowe**

Środki te byłyby zgodne z tymi samymi podstawowymi zasadami, które zapisano w układzie o stowarzyszeniu. W szczególności art. 2 układu o stowarzyszeniu stanowi, że poszanowanie zasad demokratycznych i praw człowieka oraz podstawowych wolności stanowią istotne elementy tego układu.

Wspomniane środki byłyby również zgodne z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.

4. WPLYW NA BUDŻET

W oparciu o szacunkową wielkość przywozu z Mołdawii w 2021 r. Unia Europejska utraci dochody z należności celnych odpowiadające kwocie około 0,3 mln EUR rocznie. W związku z tym wpływ na zasoby własne UE będzie bardzo ograniczony.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Sprawozdania w formie elektronicznej, dotyczące rozwoju dwustronnej wymiany handlowej między UE a Mołdawią, są dostępne na specjalnych stronach internetowych Komisji Europejskiej.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W związku z kryzysową sytuacją, jaka panuje w Mołdawii wskutek rosyjskiej inwazji na Ukrainę, środek ma na celu zwiększenie przepływów handlowych z Mołdawii przez przyznanie dodatkowych kontyngentów bezcłowych na przywóz produktów rolnych z Mołdawii do Unii. Środki liberalizacji handlu zostałyby przyznane w formie dodatkowych kontyngentów bezcłowych na niektóre produkty rolne nadal objęte kontyngentami taryfowymi.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do mołdawskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą²,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony³ (zwany dalej „układem o stowarzyszeniu”) stanowi podstawę stosunków między Unią a Mołdawią. Zgodnie z decyzją Rady 2014/492/UE⁴, tytuł V układu o stowarzyszeniu, który dotyczy handlu i zagadnień związanych z handlem, był tymczasowo stosowany od 1 września 2014 r., zaś wszedł w życie dnia 1 lipca 2016 r. po ratyfikowaniu przez wszystkie państwa członkowskie.
- (2) W układzie o stowarzyszeniu jego strony (zwane dalej „stronami”) wyrażają dążenie do wzmocnienia i poszerzenia stosunków w sposób ambitny i innowacyjny w celu ułatwienia osiągnięcia stopniowej integracji gospodarczej zgodnie z prawami i obowiązkami wynikającymi z członkostwa stron w Światowej Organizacji Handlu.
- (3) W art. 143 układu o stowarzyszeniu przewidziano stopniowe ustanowienie przez strony strefy wolnego handlu, zgodnie z art. XXIV układu ogólnego w sprawie taryf

² Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia.... (jeszcze nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia ... r.

³ Dz.U. L 240 z 30.8.2014, s. 4.

⁴ Decyzja Rady 2014/492/UE z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 1).

celnych i handlu 1994 („GATT 1994”). W tym celu w art. 147 układu o stowarzyszeniu ustanowiono stopniowe znoszenie należności celnych zgodnie z zawartymi w nim tabelami oraz przewidziano możliwość przyspieszenia takiego znoszenia i rozszerzenia jego zakresu.

- (4) Niczym niesprowokowana i nieuzasadniona agresja zbrojna Rosji wobec Ukrainy, trwająca od 24 lutego 2022 r., wywarła głęboki negatywny wpływ na zdolność Mołdawii do wymiany handlowej z resztą świata, głównie dlatego, że w obszarze eksportu Mołdawia zależna była od tranzytu przez terytorium Ukrainy i od ukraińskiej infrastruktury, które obecnie są w dużej mierze niedostępne. Aby złagodzić negatywne skutki dla gospodarki Mołdawii, konieczne jest szybsze zacieśnienie stosunków gospodarczych między Unią a Republiką Mołdawii oraz szybkie wsparcie gospodarki tego kraju w tych krytycznych okolicznościach. Właściwe i konieczne jest zatem pobudzenie przepływów handlowych Mołdawii w formie środków tymczasowej liberalizacji handlu przyznających dodatkowe kontyngenty bezcłowe na siedem produktów rolnych nadal objętych rocznymi bezcłowymi kontyngentami taryfowymi, w ramach przyspieszenia procesu znoszenia należności celnych w wymianie handlowej między Unią a Mołdawią.
- (5) Zgodnie z art. 21 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia powinna zapewnić spójność między różnymi obszarami swoich działań zewnętrznych. Zgodnie z art. 207 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TUE) wspólną politykę handlową należy prowadzić zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii.
- (6) Ustanowione niniejszym rozporządzeniem środki liberalizacji handlu powinny przybrać formę tymczasowych dodatkowych kontyngentów bezcłowych na niektóre produkty rolne nadal objęte kontyngentami taryfowymi. Za sprawą tych środków Unia pogłębi integrację gospodarczą między Mołdawią a Unią i tymczasowo zapewni odpowiednie wsparcie gospodarcze Mołdawii i podmiotom gospodarczym, które odczuwają skutki obecnej sytuacji. Zgodnie z załącznikiem XV-A do układu o stowarzyszeniu kontyngentom taryfowym podlega siedem produktów rolnych z Mołdawii. Produkty te to: pomidory, czosnek, winogrona stołowe, jabłka, wiśnie i czereśnie, śliwki i sok winogronowy. Dwa z tych produktów (śliwki i winogrona stołowe) były wywożone przez Mołdawię w dużych ilościach na rynki państw trzecich, w szczególności do Rosji, Białorusi i Ukrainy. W odniesieniu do tych produktów należy wprowadzić dodatkowe kontyngenty bezcłowe, aby tymczasowo wesprzeć przekierowanie do Unii, w razie potrzeby, wielkości sprzedaży pierwotnie kierowanych na te rynki. W przypadku pozostałych produktów (pomidorów, czosnku, jabłek, wiśni i czereśni oraz soku winogronowego) nowo wprowadzone kontyngenty taryfowe składałyby się z dodatkowych bezcłowych ilości odpowiadających tym, które przewidziano w układzie o stowarzyszeniu.
- (7) Aby zapobiec nadużyciom finansowym, uprawnienie do korzystania ze środków handlowych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu powinno być uzależnione od przestrzegania przez Mołdawię wszystkich odpowiednich warunków uzyskania korzyści na mocy układu o stowarzyszeniu, w tym reguł pochodzenia danych produktów i procedur z nimi związanych, a także zaangażowania tego państwa w bliską współpracę administracyjną z Unią, jak przewidziano w układzie o stowarzyszeniu.

- (8) Mołdawia powinna powstrzymać się od wprowadzania nowych ceł lub opłat o skutku równoważnym oraz nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym wobec przywozu pochodzącego z Unii, od podnoszenia obecnych poziomów ceł lub opłat lub od wprowadzania wszelkich innych ograniczeń, chyba że jest to wyraźnie uzasadnione w kontekście wojny. W przypadku niespełnienia przez Mołdawię któregokolwiek z tych warunków Komisja powinna być uprawniona do tymczasowego zawieszenia wszystkich lub niektórych środków handlowych ustanowionych niniejszym rozporządzeniem.
- (9) W art. 2 układu o stowarzyszeniu przewidziano między innymi, że poszanowanie zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności, a także zwalczanie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, związanych z nią materiałów oraz środków ich przenoszenia również stanowią istotne elementy układu o stowarzyszeniu. Na podstawie tego samego artykułu strony zobowiązują się w szczególności do przestrzegania następujących zasad ogólnych dotyczących: poszanowania zasady praworządności i dobrych rządów, zwalczania korupcji, działalności przestępczej, zorganizowanej lub innej, w tym działalności o charakterze transnarodowym, oraz terroryzmu, a także poszanowania zasad zrównoważonego rozwoju i skutecznego multilateralizmu. Należy wprowadzić możliwość tymczasowego zawieszenia środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli Mołdawia nie będzie przestrzegać istotnych elementów lub wspomnianych wyżej zasad ogólnych układu o stowarzyszeniu.
- (10) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do tymczasowego zawieszania środków liberalizacji handlu, o których mowa w motywie 7, w przypadkach gdy przywóz dokonywany na podstawie niniejszego rozporządzenia ma lub może mieć poważny wpływ na unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych. Z uprawnień tych należy korzystać zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁵.
- (11) Z zastrzeżeniem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego przez Komisję należy przewidzieć możliwość zawieszenia środków liberalizacji handlu, o których mowa w motywie 6, w odniesieniu do co najmniej jednego produktu objętego zakresem zastosowania niniejszego rozporządzenia, jeśli środki te powodują poważne trudności lub stwarzają zagrożenie wystąpienia poważnych trudności dla unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych.
- (12) Roczne sprawozdanie Komisji w sprawie wdrażania pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu, stanowiącego integralną część układu o stowarzyszeniu, powinno zawierać szczegółową ocenę wdrożenia środków handlowych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
- (13) Z uwagi na pilny charakter sprawy związany z prowadzoną przez Rosję wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Europejskiej, załączonego do TUE, do TFUE i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

- (14) Ze względu na sytuację gospodarczą w Mołdawii wymagającą podjęcia natychmiastowych działań niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Środki liberalizacji handlu

Oprócz bezcłowych kontyngentów taryfowych ustanowionych układem o stowarzyszeniu w jego załączniku XV-A, do przywozu do Unii z Republiki Mołdawii w wysokości unijnych bezcłowych kontyngentów taryfowych określonych w załączniku do niniejszego rozporządzenia dopuszcza się produkty rolne wymienione w tym załączniku. Wspomnianymi kontyngentami taryfowymi zarządza Komisja zgodnie z art. 49–54 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447⁶.

Artykuł 2

Warunki korzystania ze środków liberalizacji handlu

Środki liberalizacji handlu przewidziane w art. 1 podlegają następującym warunkom:

- a) zgodność z regułami pochodzenia produktów i związanymi z nimi procedurami przewidzianymi w układzie o stowarzyszeniu;
- b) powstrzymanie się przez Mołdawię od wprowadzania nowych ceł lub opłat o skutku równoważnym oraz nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym wobec przywozu pochodzącego z Unii oraz od podnoszenia obecnych poziomów ceł lub opłat oraz od wprowadzania wszelkich innych ograniczeń, w tym dyskryminujących wewnętrznych środków administracyjnych, chyba że jest to wyraźnie uzasadnione w kontekście wojny; oraz
- c) poszanowanie przez Mołdawię zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności, jak również przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia, powiązanych materiałów i środków ich przenoszenia, poszanowanie zasady praworządności i dobrych rządów, walka z korupcją, działalnością przestępczą, zorganizowaną lub inną, w tym transnarodową, oraz terroryzmem, a także poszanowanie zasad zrównoważonego rozwoju i skutecznego multilateralizmu, o których mowa w art. 2, 9 i 16 układu o stowarzyszeniu.

⁶ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 558).

Artykuł 3

Tymczasowe zawieszenie środków

1. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że istnieją wystarczające dowody nieprzestrzegania przez Mołdawię warunków określonych w art. 2, może w drodze aktu wykonawczego zawiesić, w całości lub częściowo, środki liberalizacji handlu ustanowione niniejszym rozporządzeniem. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 2.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie zwróci się do Komisji z wnioskiem o zawieszenie jakiegokolwiek ze środków liberalizacji handlu ustanowionych niniejszym rozporządzeniem, na podstawie niespełnienia warunków określonych w art. 2 lit. b), Komisja – w terminie czterech miesięcy od złożenia takiego wniosku – przedstawia uzasadnioną opinię w sprawie tego, czy zarzut naruszenia warunków przez Mołdawię jest uzasadniony. Jeżeli Komisja stwierdzi, że zarzut jest uzasadniony, wszczyna procedurę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 4

Klauzula ochronna

1. W przypadku gdy produkt pochodzący z Mołdawii jest przywożony na warunkach, które powodują poważne trudności lub stwarzają zagrożenie wystąpienia poważnych trudności dla unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych, w dowolnym momencie można zawiesić środki liberalizacji handlu przewidziane w art. 1 w odniesieniu do takiego produktu.
2. Komisja ściśle monitoruje wpływ niniejszego rozporządzenia, w tym w zakresie cen na rynku unijnym, z uwzględnieniem informacji na temat wywozu, przywozu i produkcji w Unii produktów będących przedmiotem środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
3. Komisja w rozsądnym terminie podejmuje decyzję o wszczęciu postępowania wyjaśniającego:
 - a) na wniosek państwa członkowskiego;
 - b) na wniosek osoby prawnej lub stowarzyszenia nieposiadającego osobowości prawnej działających w imieniu producentów unijnych (w znaczeniu wszystkich lub znacznej części producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych); lub
 - c) z własnej inicjatywy, jeżeli stwierdzi, że istnieją wystarczające dowody *prima facie* na występowanie poważnych trudności dla unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych, o których mowa w ust. 1.

Do celów niniejszego ustępu „znaczną część” unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych oznacza producentów unijnych, których łączna produkcja stanowi ponad 50 % ogólnej unijnej produkcji produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych wytworzonych przez tę część

przemysłu unijnego, która wyraziła swoje poparcie albo sprzeciw względem wniosku i na którą przypada nie mniej niż 25 % ogólnej produkcji produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych wytworzonych przez przemysł unijny.

4. W przypadku podjęcia przez Komisję decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, publikuje ona w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zawiadomienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego. Zawiadomienie zawiera streszczenie otrzymanych informacji oraz wskazuje, że wszelkie istotne informacje powinny być przesyłane do Komisji. Określa się w nim termin, w którym zainteresowane strony mogą przekazać na piśmie swoje opinie. Termin ten nie przekracza czterech miesięcy, licząc od daty publikacji zawiadomienia.
5. Komisja dąży do uzyskania wszelkich informacji, jakie uważa za niezbędne, i może weryfikować informacje otrzymane od Mołdawii lub pochodzące z innego odpowiedniego źródła. Komisja może być wspomagana przez urzędników państwa członkowskiego, na którego terytorium może być prowadzona weryfikacja, jeśli dane państwo członkowskie się o to zwróci.
6. Przy analizie, czy występują poważne trudności dla unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych, o których mowa w ust. 1, Komisja bierze pod uwagę między innymi następujące czynniki dotyczące unijnych producentów, jeśli informacje takie są dostępne:
 - udział w rynku,
 - produkcja,
 - zapasy,
 - moce produkcyjne,
 - wykorzystanie mocy przerobowych,
 - zatrudnienie,
 - przywóz,
 - ceny.
7. Postępowanie wyjaśniające zostaje zakończone w ciągu sześciu miesięcy od dnia publikacji zawiadomienia, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu. W wyjątkowych okolicznościach Komisja może przedłużyć ten termin w drodze aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 2.
8. W terminie trzech miesięcy od zakończenia postępowania wyjaśniającego Komisja podejmuje decyzję o ewentualnym zawieszeniu środka liberalizacji handlu przewidzianego w art. 1 w odniesieniu do produktu objętego takim dochodzeniem w drodze aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 2. Ten akt wykonawczy wchodzi w życie w ciągu miesiąca od dnia jego publikacji. Zawieszenie obowiązuje przez taki okres, jaki jest konieczny, aby przeciwdziałać pogarszaniu się sytuacji gospodarczej lub finansowej unijnych

producentów, lub dopóty, dopóki utrzymuje się zagrożenie wystąpienia takiego pogorszenia. Jeżeli z ostatecznych ustaleń wynika, że warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu nie są spełnione, Komisja przyjmuje akt wykonawczy kończący czynności wyjaśniające oraz postępowanie. Taki akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

9. Jeżeli wyjątkowe okoliczności wymagające natychmiastowego działania powodują, że przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe, Komisja może, po przekazaniu informacji Komitetowi Kodeksu Celnego, o którym mowa w art. 5 ust. 1, zastosować konieczne środki zapobiegawcze.

Artykuł 5

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet Kodeksu Celnego utworzony na mocy art. 285 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013⁷. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 6

Ocena wdrażania środków liberalizacji handlu

Roczne sprawozdanie Komisji w sprawie wdrażania pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu zawiera szczegółową ocenę wdrażania środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu oraz, w stosownych przypadkach, ocenę skutków społecznych tych środków w Mołdawii i Unii. Informacje na temat przywozu produktów, o których mowa w art. 1, są udostępniane na stronie internetowej Komisji.

Artykuł 7

Przepis przejściowy

Środki liberalizacji handlu mają zastosowanie do produktów, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia objęte są kontrolą celną w Unii, z zastrzeżeniem złożenia stosownego wniosku do właściwych organów celnych Unii w terminie sześciu miesięcy od tej daty.

Artykuł 8

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia ... [rok po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

**OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI W PRZYPADKU WNIOSKÓW,
KTÓRYCH WPLYW NA BUDŻET OGRANICZA SIĘ WYŁACZNIE DO
DOCHODÓW**

1. TYTUŁ WNIOSKU:

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do mołdawskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony

2. LINIA BUDŻETOWA:

Rozdział 12, Artykuł 120

Kwota ujęta w budżecie na 2022 r.: 17 912 606 159 EUR

3. WPLYW FINANSOWY

Wniosek nie ma wpływu finansowego

Wniosek nie ma wpływu finansowego na wydatki, lecz ma następujący wpływ finansowy na dochody:

Linia budżetowa	Dochody	Okres: część 2022 r. – część 2023 r.* (w mln EUR do jednego miejsca po przecinku)
Artykuł 120 Rozdział 12 ⁸	<i>Wpływ na zasoby własne</i>	0,3
Ogółem		

* Okres jednego roku od wejścia w życie rozporządzenia

Obliczenia opierają się na wielkości przywozu w 2021 r. produktów objętych proponowanym rozporządzeniem powyżej rocznego kontyngentu bezcłowego (tj. śliwek).

⁸ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 25 % na poczet kosztów poboru.

Na podstawie powyższych obliczeń utratę tradycyjnych zasobów własnych wynikającą ze wspomnianej decyzji szacuje się na 0,366 mln EUR (kwota brutto, z uwzględnieniem kosztów poboru) $\times 0,75 = 0,274$ mln EUR w przedmiotowym okresie.

4. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Aby zapobiec nadużyciom finansowym, uprawnienie do korzystania ze środków handlowych przewidzianych w proponowanym rozporządzeniu powinno być uzależnione od przestrzegania przez Mołdawię wszystkich odpowiednich warunków uzyskania korzyści na mocy układu o stowarzyszeniu, w tym reguł pochodzenia danych produktów i procedur z nimi związanych, a także zaangażowania tego państwa w bliską współpracę administracyjną z Unią, jak przewidziano w układzie o stowarzyszeniu.